

РАЗЯСНЕНИЕ ПО ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОДКРЕПА НА НОВИ МОЩНОСТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И СЪХРАНЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДПРИЯТИЕ В ЗАТРУДНЕНО ПОЛОЖЕНИЕ ("ПЗП")

Във връзка с множество постъпили въпроси по отношение на определяне на статус на ПЗП по обявяваните процедури BG-RRP-4.032 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност от 200 kW до 2 MW" и BG-RRP-4.033 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW", Министерството на енергетиката представя следното разяснение:

1. Дефиниция на ПЗП

Дефиницията на ПЗП е уредена в член 2 на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 ("**ОРГО**"):

"18. "предприятие в затруднено положение" означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което изпълнява условието в член 21, параграф 3, буква б) и отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба под понятието "дружество с ограничена отговорност" се разбира по-специално видовете дружества, упоменати в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, а "акционерен капитал" включва, ако е уместно, всякакви премии от емисии;

б) в случай на дружество, в което поне някои от съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството (което не е МСП, което съществува от по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което отговаря на условието по член 21, параграф 3, буква б) и на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба под понятието "дружество, при което поне някои негови съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството", се разбира по-специално типовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

д) когато предприятието не е МСП и през последните две години:

1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и

2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0;"

2. Насоки за определяне дали кандидатът е ПЗП

2.1 Предприятие в затруднено положение е предприятие, по отношение на което е налице едно или няколко от обстоятелствата, посочени в член 2, точка 18 на ОРГО. Кандидатите следва да направят задълбочен анализ дали отговарят на някое от обстоятелствата преди да попълнят Декларацията за държавни помощи към Условието за кандидатстване.

Тези обстоятелства могат условно да се класифицират в четири групи:

1) Несъстоятелност

Кандидатът е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори. При определянето дали даден търговец е в процедура по несъстоятелност се прилага Търговския закон на Република България ("**ТЗ**") за българските търговци, съответно местното законодателство по държавата на регистрацията за кандидати от държави членки на Европейското икономическо пространство ("**ЕИП**").

Пример:

- Кандидатът е в неплатежоспособност по смисъла на ТЗ;
- Свърхзадълженост на кандидат, който е дружество с ограничена отговорност, акционерно дружество или командитно дружество с акции, по смисъла на ТЗ.

2) Помощ за оздравяване или план за реструктуриране

Кандидатът е получил помощ за оздравяване и все още не е възстановил заема или е прекратил гаранцията, или е получил помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране.

Пример:

- Кандидатът е в процедура по оздравяване по смисъла на ТЗ, която не е приключила;
- Кандидатът е в процедура по стабилизация по смисъла на ТЗ, която не е приключила.

3) Повече от половината от записания дружествен капитал за капиталовите дружества или вписан в баланса капитал за персоналните дружества е намалял с повече от половината поради натрупани загуби

Кандидатът и/или неговата група от свързани предприятия, според данните от финансовия отчет за последната приключена финансова година и/или междинен одитиран отчет (използван само за доказване на предотвратяването на признаци на ПЗП), е загубил повече от 50% от записания си дружествен капитал (включително премиите от емисии на акции/дялове).

Например: Такъв е случаят, когато балансовата позиция на "Собствен капитал общо" е по-малка от половината от сумата на балансовите позиции "Основен или акционерен капитал (основен капитал)" и "Премии от емисии на акции (дялове)". Изчислението се прави, както следва: позиции от капиталовата секция на баланса "Основен или акционерен капитал (основен капитал)" и "Премии от емисии на акции (дялове)" се събират и разделят на две. Ако собственият капитал е по-малък от получения резултат, това е индикация за ПЗП. Не е необходимо да се правят изчисления за дружества с отрицателен собствен капитал, тъй като такива дружества автоматично се класифицират като ПВП.

Пример:

		Не е ПЗП	Не е ПЗП	ПЗП	ПЗП
	Собствен капитал:				
1	Основен или акционерен капитал (основен капитал)	10 000	10 000	10 000	10 000
2	Премии от емисии на акции (дялове)	5 000	5 000	5 000	5 000
3	Резерв от преоценка на дългосрочни инвестиции	2 000	2 000	2 000	2 000
4	Резерв от преоценка по справедлива стойност на финансови инструменти	0	0	0	0
5	Други резерви	745	745	745	745
6	Неразпределена печалба или загуба, пренесена от предходни години	25 000	25 000	25 000	25 000
7	Печалба или загуба за отчетната година	1 500	-35 000	-40 000	-45 000
	ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	44 245	7 500	2 745	-2 555
	КАЛКУЛАЦИЯ:				
	Основен или акционерен капитал (основен капитал) + емисионна стойност за акции (дялове)	15 000	15 000	15 000	15 000
	1/2 от основния капитал на собствения капитал и премиите от емисии на акции (дялове)	7 500	7 500	7 500	7 500
	Собственият капитал е по-малък от 7 500 EUR?	Не	Не	Да	Да

Забележка: При оценката на ниво група от свързани предприятия се използват данни от консолидираните отчети на групата. Когато консолидираните отчети не са изготвени в съответствие с изискванията на нормативните актове (Закон за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти, др.), необходимите за изчисленията числа се обобщават от индивидуалния годишен отчет на всяко свързано дружество и се заверяват от регистриран одитор.

4) **Допълнителни критерии за предприятия, които не са МСП**

Тези критерии за ПЗП се проверяват **само и единствено, когато кандидатът не е микро-, малко или средно предприятие (МСП) по смисъла на член 2, приложение I към ОРГО.**

Съотношението на задълженията към балансовата стойност на собствения капитал, според данните от финансовите отчети за последните две приключени финансови години и/или междинен одитиран отчет (използван само за доказване на предотвратяването на признаци на ПЗП) на кандидата и/или на групата от свързани с него предприятия, надвишава 7,5 (първо условие) и коефициентът на лихвено покритие (изчислено на основата на EBITDA) е под 1,0 (второ условие). Наличието на двете условия е **кумулятивно** за квалификацията на кандидата като ПЗП.

Първото условие се изчислява, както следва: Общия размер на задълженията ("**Общо задължения**") или балансовата стойност на Пасива трябва да се раздели на балансовата позиция на "Общо собствен капитал". Индикатор за ПЗП е когато, резултатът е отрицателен или по-голям от 7,5. Изчисляване на второто условие: EBITDA се разделя на "Разходите за лихви" съгласно отчета за приходите и разходите (ОПР) , където EBITDA е печалбата на дружеството преди лихви, данъци и амортизация. Формула за EBITDA (позиции от ОПР): брутна печалба или загуба - разходи за продажба - административни разходи + други приходи от стопанска дейност - други разходи за стопанска дейност + амортизация.

Пример:

	Не е ПЗП	Не е ПЗП	ПЗП	ПЗП
Общ собствен капитал	45 000	45 000	45 000	-5 000
Общо задължения	100 000	337 500	400 000	50 000
ИЗЧИСЛЕНИЕ ЗА ПЪРВОТО УСЛОВИЕ:				
Общо задължения / Общо собствен капитал	2,2	7,5	8,9	-10,0
ЕБИТДА	15 000	15 000	15 000	-15 000
Разходи за лихви	5 000	15 000	20 000	5 000
ИЗЧИСЛЕНИЕ ЗА ВТОРОТО УСЛОВИЕ:				
ЕБИТДА / Разходи за лихви	3,0	1,0	0,8	-3,0

Показателите се проверяват за всяка от последните две приключили счетоводни години поотделно, като ПЗП е на лице само тогава, когато и двете условия са на лице едновременно за последните две приключили счетоводни години.

Забележка: При оценката на ниво група от свързани предприятия се използват данни от консолидираните отчети на групата. Когато консолидираните отчети не са изготвени в съответствие с изискванията на нормативни актове (Закон за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти, др.), необходимите за изчисленията числа се обобщават от индивидуалния годишен отчет на всяко свързано дружество и се заверяват от регистриран одитор.

2.2 За да се разбере кои от групите обстоятелствата на подточки от 1) до 4) на т. 2.1 по-горе за кои дружества трябва да бъдат оценени, първо трябва да се определят три неща:

- 1) Кандидатът самостоятелно, партньорско или свързано предприятие ли е (класификацията се извършва по критериите на член 3, приложение I на ОРГО)?

- 2) Кандидатът новоучредено предприятие ли е (регистрирано в ТР или в аналогичен регистър за дружество от ЕИП преди по-малко от три години към момента на подаване за заявлението за кандидатстване)? Могат ли свързаните предприятия (ако има такива) да бъдат класифицирани като новоучредени?
- 3) Кандидатът микро-, малко или средно предприятие ("**МСП**") ли е по смисъла на член 2, приложение I към ОРГО?

Първо, проверката за ПЗП се извършва индивидуално за кандидата. Ако кандидатът има свързани предприятия, проверката за ПЗП се извършва и за групата свързани предприятия, като се включват и данните на кандидата. Данните на предприятията партньори не се включват в теста за ПЗП.

Като цяло съществуват следните варианти на проверка на ПЗП:

A. Кандидатът е **самостоятелно предприятие**, което:

- A.1. Е новоучредено (регистрирано в ТР или в аналогичен регистър за дружество от ЕИП преди по-малко от три години към момента на подаване за заявлението за кандидатстване) - проверка дали е налице някое от обстоятелствата на подточки от 1) или 2) на т. 2.1 по-горе.
- A.2 Не е новоучредено и е МСП - проверка дали е налице някое от обстоятелствата на подточки от 1), 2) или 3) на т. 2.1 по-горе.
- A.3 Не е новоучредено и не е МСП - проверка дали е налице някое от обстоятелствата на подточки от 1), 2), 3) или 4) на т. 2.1 по-горе.

Б. Предприятие партньор – данните за предприятие партньор не се вземат под внимание и кандидатът се проверява като самостоятелно предприятие съгласно т. А по-горе.

В. Свързано предприятие:

- В.1 Всички свързани предприятия (включително кандидата) от групата са новоучредени - проверка дали за кандидата е налице някое от обстоятелствата на подточки 1) или 2) на т. 2.1 по-горе;
- В.2 Кандидатът е новоучредено предприятие, но поне едно от свързаните предприятия не е новоучредено - проверка дали за кандидата е налице някое от обстоятелствата на подточки 1) или 2) на т. 2.1 по-горе; и проверка за свързаните предприятия (кандидат и свързани предприятия заедно): (а) ако са МСП – дали е налице някое

от обстоятелствата на подточка 3) на т. 2.1 по-горе; или (б) ако не са МСП - дали е налице някое от обстоятелствата на подточки 3) или 4) на т. 2.1 по-горе.

В.3 Кандидатът не е новоучредено предприятие, а свързаните предприятия може да са или да не са новоучредени предприятия - проверка дали за кандидат , който: (а) е МСП е налице някое от обстоятелствата на подточки 1), 2) или 3) на т. 2.1 по-горе или (б) не е МСП е налице някое от обстоятелствата на подточки 1), 2), 3) или 4) на т. 2.1 по-горе; и проверка за свързаните предприятия (кандидат и свързани предприятия заедно): (а) ако са МСП – дали е налице някое от обстоятелствата на подточка 3) на т. 2.1 по-горе; или (б) ако не са МСП - дали е налице някое от обстоятелствата на подточки 3) или 4) на т. 2.1 по-горе.

3. В кои случаи на ПЗП се отказва помощ

Помощ не се предоставя, ако заявителят е самостоятелно предприятие (т.е. няма свързани предприятия) и за него е налице някое от обстоятелствата за ПЗП .

Заявител и/или група свързани предприятия могат да покажат следните комбинации от резултати от проверката за ПЗП, които предполагат следните решения:

Кандидат	Група от свързани предприятия, в която са включени данните на даден кандидат	Предоставя ли се помощ?
Не е ПЗП	Не е ПЗП	Да
Не е ПЗП	ПЗП	Не
ПЗП	Не е ПЗП	Да

ПЗП	ПЗП	Не
-----	-----	----

Заключение: Ако се установят условия за ПЗП за кандидата и/или за група от свързаните с него предприятия (ако кандидатът принадлежи към група от свързани предприятия), помощта се отказва.

4. Може ли да се подобри статуса на ПЗП

Ако се стигне до заключението, че според данните от финансовия отчет за последната приключена финансова година кандидатът е ПЗП, кандидатът може да предприеме мерки, за да се подобри затрудненото положение. Това би могло да стане например чрез увеличаване на собствения капитал на заявителя и/или на свързаните с него предприятия или чрез покриване на загубата от предходни години.

Във всеки случай, ако финансовото състояние се е подобрило и всички сигнали за ПЗП са предотвратени, да речем, в средата на годината, която все още не е отразена в официалния годишен отчет, се използват междинните финансови отчети на дружеството, които следва да бъдат заверени от регистриран одитор.

5. Изключения от ПЗП за кандидати, засегнати от кризата COVID-19

Регламент (ЕС) № 651/2014 се прилага обаче чрез дерогация за предприятия, които не са били в затруднено положение към 31 декември 2019 г., но са станали предприятия в затруднено положение през периода от 1 януари 2020 г. до 31 декември 2021 г.

За прилагане на дерогацията, проверката за ПЗП се извършва към 31.12.2019 г. Ако за кандидатът (и на ниво група за свързаните с него предприятия) не е налице някое от обстоятелствата за ПЗП към 31.12.2019 г., но е налице някое от обстоятелствата за периода 1 януари 2020 г. до 31 декември 2021 г., кандидатът не се счита за ПЗП за този период (от 1 януари 2020 г. до 31 декември 2021 г.). Проверката на ниво група за свързаните лица се прави по аналогия съгласно т. 2 по-горе.